

32. Gweithgaredd Ymarfer: Mecanyddol neu Hyblyg

Dychmygwch yr arbrawf canlynol. Gosodir yr un dasg ar gyfer dau grŵp – mae'n rhaid iddynt daflu pelen o bapur i mewn i fin sbwriel, o dair llath. Mae pob un yn gwybod bod angen iddynt ymarfer ac y byddant yn cael eu profi ar sawl taflad llwyddiannus maen nhw'n eu cyflawni ar ddiwedd y cyfnod ymarfer.

Dyma'r darn diddorol: gofynnir i grŵp 1 ymarfer taflu o dair llath ac ail adrodd hynny drosodd a throsodd; gofynnir i grŵp 2 ymarfer taflu o bedair llath ac yna o ddwy lath ac ailadrodd hynny drosodd a throsodd.

Mae un grŵp yn defnyddio ymarfer mecanyddol; sef gwneud yr un peth drosodd a throsodd. Mae'r ail grŵp yn cymysgu ychydig ar eu hymarfer. Wrth gwrs, efallai y bydd y grŵp cyntaf yn dod yn well yn gyflymach wrth daflu o dair llath. Ond beth sy'n digwydd pan gaiff y bin ei symud i dair llath a hanner? Neu bedair llath? Nawr mae'r ail grŵp mewn gwell safle am eu bod wedi ymarfer yn wahanol – yn fwy hyblyg.

Beth mae hyn yn ei olygu ar gyfer astudio Safon Uwch?

Mae pob taflad fel cwestiwn arholiad. Mae rhai myfyrwyr yn paratoi ar gyfer y 'cwestiynau safonol' yn unig. Maen nhw'n wych am ateb y cwestiynau rhagweladwy hyn – fel taflu o dair llath. Ond os yw'r arholiad yn gofyn rhywbeth sydd ychydig yn wahanol, maen nhw mewn trafferth. Gallent gael profiad hunllefus yn yr arholiad. Yn aml maen nhw'n dweud, 'Roedd y cwestiwn ychydig yn wahanol! Fe wnaeth o chwalu fy nghanolbwyntio! Doeddwn i ddim yn gwybod beth i'w wneud!'

Fodd bynnag, mae myfyrwyr sy'n ymarfer yn hyblyg yn dod i feddwl yn hyblyg. Maen nhw'n dweud, 'Roedd y cwestiynau ychydig yn rhyfedd. Ond wnes i weithio allan beth i'w wneud yn y diwedd'

Felly sicrhewch eich bod yn cymysgu eich ymarfer. Mae ymchwilwyr yn galw hyn yn 'ymarfer sy'n cysylltu' (*interleaved practice*): ymarfer sy'n eich gorfodi i newid tasgau'n rheolaidd. Mae'n fwy araf i ddechrau, ond y budd tymor hir yw eich bod yn meddwl yn fwy hyblyg ac yn gallu delio â chwestiynau annisgwyl.

Beth am herio eich hun i wneud y canlynol:

- » Canfod y cwestiynau mwyaf rhyfedd a welwyd a rhoi cynnig arnyn nhw.
- » Creu cwestiynau rhyfedd.
- » Mynd ar wefan bwrdd arholi gwahanol a rhoi cynnig ar eu cwestiynau nhw.

Cofnodwch eich arsylwadau yma:

Pwnc_.....

Maes_.....

Cwestiwn arholiad safonol	Amrywiad anoddach o'r cwestiwn safonol	Y cwestiwn arholiad mwyaf rhyfedd erioed!
.....
.....
.....
.....
.....

Nawr gallwch fod yn hyblyg wrth ymarfer

Syniadau i gloi

Weithiau, yn y Saesneg, cyfeirir at y cwestiynau arholiad rhyfedd ac annisgwyl hyn fel '*curveballs*'. Maen nhw'n creu penbleth a gallant daflu myfyrwyr hyderus hyd yn oed. Ond bydd ymarfer heriol a hyblyg yn golygu eich bod yn gallu ymdopi.

Rydym yn aml yn cofio mathemategwr gwych roeddem yn ei adnabod. Ar ddiwrnod ei arholiad terfynol roedd yn hynod hyderus – yn argyhoeddedig nad oedd yr un *curveball* nad oedd wedi ei gweld eisoes. Ac fe roedd yn gywir, cafodd farciau llawn. Wrth ei gyfweld yn ddiweddarach, cawsom wybod mai'r arholiad hwnnw oedd y pymthegfed papur iddo gwblhau dan amodau arholiad yn y pythefnos cyn yr arholiad.

Gallwch chithau fod wedi paratoi cystal